aitec
vydavateľstvo

MOŽNOSŤ VÝBERU PRI UČENÍ (SA) = vyššia efektívnosť

OBSAH ROZHODUJE

Mgr. Rút Dobišová Adame

Možnosť výberu

- pri výbere partnera, zamestnania, bývania, dovolenky
- pri nakupovaní, zariaďovaní, výbere auta
- školy
- učiteľa
- učebníc...

problém → hľadanie informácií → hodnotenie alternatív → samotný výber → hodnotenie po výbere

aitec vydavateľstvo

Možnosť výberu učebnice Vlastivedy

Možnosť výberu – Vlastiveda LITE

- dosiahnutie všetkých cieľov
- podpora samostatnosti, možnosti individualizácie
- aktívne spolupodieľanie sa na tvorbe vyučovacieho procesu
- inovatívne vyučovacie stratégie, metódy a postupy
- podpora **aitec offline**

Možnosť výberu v učení

- poskytuje individuálny prístup
- odstraňuje nudu
- aktivizuje
- dáva pocit slobody
- umožňuje prácu na úlohe v preferovanom štýle
- umožňuje zdokonaľovanie sa v menej preferovaných štýloch učenia
- je základom vysoko efektívneho učenia (sa)

Základné princípy

- vytváranie aplikačných úloh – aktivity podľa typu inteligencie
- rovnomerné striedanie
- výber jednej alebo dvoch aktivít
- aktivity samostatne alebo v skupine

Prevažujúce druhy inteligencie *(podľa Gardnera)*

- jazyková (lingvistická, verbálna)
- logicko-matematická
- priestorová (vizuálna, výtvarná)
- telesno-pohybová (kinestetická, fyzická)
- hudobná (muzikálna)
- interpersonálna – označuje sa aj ako sociálna inteligencia
- intrapersonálna – označuje sa aj ako emocionálna inteligencia
- prírodná
- existenciálna

Jazyková (lingvistická, verbálna)

- rád a dobre číta, píše a hovorí
- dobre vysvetľuje svoje myšlienky iným
- dokáže presviedčať
- je dobrý v zapamätávaní si mien, názvov, dátumov a všedných vecí
- najlepšie sa učí hovorením, počúvaním a čítaním písomných textov

novinár, básnik, spisovateľ, rečník, komik

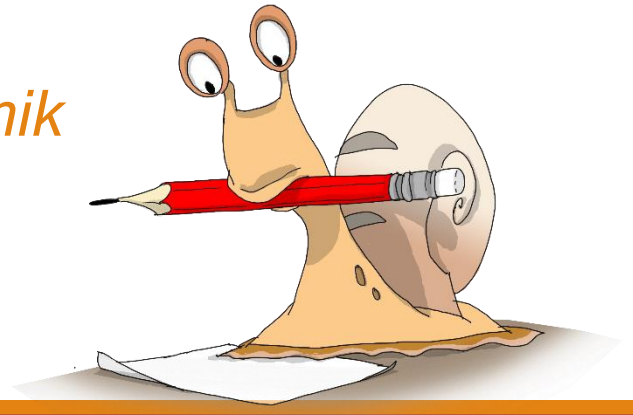

Logicko-matematická

- rád pracuje s číslami
- je zvedavý; chce vedieť, ako veci fungujú
- hľadá racionálne vysvetlenie, logiku vecí a vzťahov
- je dobrý v abstraktnom, induktívnom i deduktívnom myslení
- najlepšie sa učí činnosťou vyžadujúcou abstraktné myslenie, klasifikovanie, kategorizovanie

vedec, matematik, programátor, inžinier, ekonóm, účtovník, detektív, právnik

Priestorová (vizuálna, výtvarná)

- má rád kreslenie, navrhovanie, prezentovanie obrázkov
- rád sníva, sleduje video, film, televíziu
- nemáva dobré vyjadrovacie schopnosti, vie dobre zachytiť informácie v obrazovej podobe
- je dobrý v predstavivosti a orientácii v priestore
- najlepšie sa učí vizualizáciou, prácou s obrázkami, grafmi, diagramami, farbami, snívaním, fantáziou

konštruktér, technik, architekt, sochár, maliar, fotograf, navigátor, námorník, chirurg

Telesno-pohybová (kinestetická, fyzická)

- je dobrý v telesných aktivitách
- vie koordinovať a kontrolovať svoje telesné pohyby
- býva pohybovo nadaný a zručný
- má problémy pochopiť informácie, ktoré iba počúva, číta alebo vidí
- býva považovaný za hyperaktívneho žiaka s poruchami správania
- potrebuje sa pohybovať, dotýkať sa vecí, cítiť ich a skúmať všetkými zmyslami

športovec, tanečník, artista, remeselník, chirurg, klavirista

Hudobná (muzikálna)

- má v sebe prirodzený zmysel pre rytmus, spev a hudbu
- reprodukuje rôzne melódie a rytmy
- pohybuje sa rytmicky
- ťažkosti mu robí písanie slohových prác
- najlepšie sa učí v rytmoch, melódiách, pri hudbe

hudobník, skladateľ, pracovník nahrávacieho štúdia

Interpersonálna – sociálna inteligencia

- rád pracuje (učí sa) v skupine
- rád sa rozpráva, máva mnoho priateľov
- má silne vyvinutú schopnosť empatie a schopnosť viesť iných
- je dobrý v riadení, v organizácii, v komunikácii, v riešení konfliktov
- najlepšie sa učí pri spolupráci

psychológ, učiteľ, vychovávateľ, kňaz, predavač, terapeut, politik

Intrapersonálna – emocionálna inteligencia

- rád pracuje (učí sa) sám
- býva samotár, má bohatý vnútorný život
- má vysokú sebadôveru
- je dobrý v chápaní seba, v presadzovaní originálnych cieľov a záujmov
- najlepšie sa učí samostatnou prácou a vlastným pracovným tempom

terapeut, filozof, advokát, umelec, podnikateľ

Prírodná

- má rád prírodu, zvieratá
- rád pracuje v záhradke, chová domáce zvieratá
- zaujíma sa o ochranu zvierat a prírody, angažuje sa v nich
- je dobrý v kategorizovaní a hierarchizovaní vecí a javov

ekológ, zoológ, botanik, ochranca prírody, lesník, chovateľ zvierat

Učenie podľa inteligencií *(podľa Gardnera)*

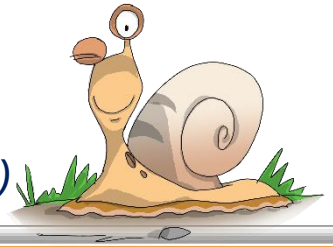

INTELIGENCIA	ČINNOSTNÉ SLOVESÁ
jazyková	prečítaj, napíš, vymysli (príbeh, správu, list), vytvor báseň, diskutuj, porozprávaj príbeh, vysvetli, vyrieš tajničku, vymysli hádanku, vyhľadaj informácie, argumentuj
logicko-matematická	urob schému, vypočítaj, graficky znázorni, usporiadaj, vytvor symbol, vytvor číselný rad, rozoznaj vzťahy, vyrieš problém, vytrieď
priestorová	namaľuj, nakresli, vytvor mapu mysle, urob schému, vyrob (vzor, návrh), napodobni, navrhni model
telesno-pohybová	zatancuj, zdramatizuj, vyjadri (gestami, posunkovou rečou, pantomímou), napodobni telom, vytvor model, manipuluj s predmetmi, vyhľadaj skryté predmety, vyrieš hlavolam
hudobná	vytvor rytmické vzory, vybubnuj, vytlieskaj, zaspievaj
interpersonálna	počúvaj iných, urob anketu, rozhovor, spolupracuj v skupine, dvojici, spoločne vyrieš, pomôž ostatným
intrapersonálna	pracuj samostatne, sústreď sa, predstav si (učiteľ v cvičení vedie predstavy detí podľa danej témy)
prírodná	pestuj, chovaj, urob von

Bloomova taxonómia poznávacích cieľov

- cesta do rozličných oblastí či úrovní poznania pojmov, alebo zručností
- pôvodne – pomôcka na kladenie otázok vysokoškolským študentom počas skúšok

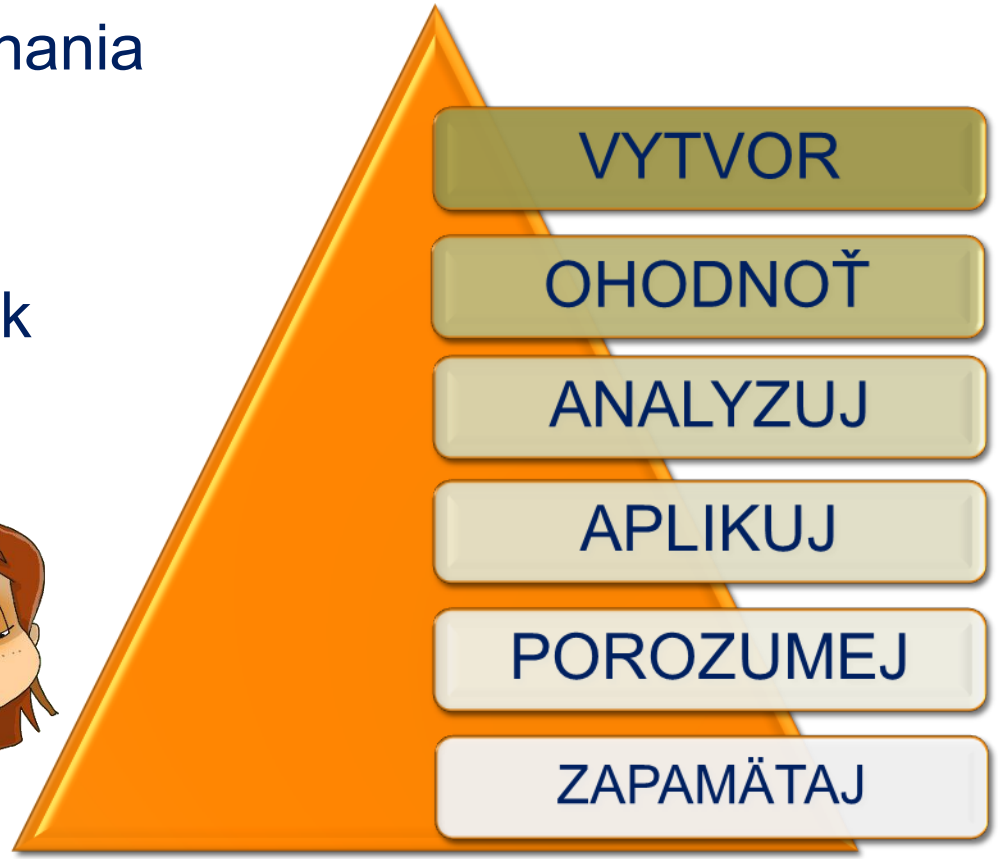

Bloomova taxonómia vzdelávacích cieľov

	DIMENZIA KOGNITÍVNEHO PROCESU					
ZNALOSTNÁ DIMENZIA	1. Zapamätať si	2. Porozumieť	3. Aplikovať	4. Analyzovať	5. Hodnotiť	6. Tvoriť
Faktické poznatky	vymenovať, uviesť	stručne vyjadriť, zhrnúť	roztriediť, klasifikovať	usporiadať	zatriediť, vybrať	kombinovať
Konceptuálne poznatky	opísať	interpretovať, rozoznať	experimentovať	vysvetliť, porovnať	odhadnúť, určiť	plánovať, načrtnúť
Procedurálne poznatky	usporiadať	predpokladať	vypočítať, riešiť	rozlíšiť, znázorniť	vyvodiť, usúdiť	vytvoriť, poskladať, navrhnúť
Metakognitívne poznatky	použiť	spracovať	skonštruovať	vytvoriť	vykonať, vyjadriť	aktualizovať, zdokonaliť

Bloomova taxonómia

ÚROVEŇ POZNANIA	ČINNOSTNÉ SLOVESÁ
zapamätanie	zopakuj, vymenuj, nauč sa naspamäť, pomenuj, označ, zaznamenaj, spomeň si, spoj, povedz, porozprávaj
pochopenie	opíš, vysvetli, zisti, zreferuj, diskutuj, vyjadri, umiestni, posúď
aplikácia	zmeň, použi novým spôsobom, predveď, uplatni, využi, spýtaj sa, prelož, dramatizuj, ukáž postup, nakresli obrázok, ktorý ukazuje, ako sa používa
analýza	roztrieď do skupín, diskutuj, uveď rozdiely, spýtaj sa, odlíš, vyrieš, urob graf, porovnaj, napíš zoznam, urob prehľad, kriticky posúď, vyskúšaj
hodnotenie	vyber, čo je lepšie (horšie); posúď; predpovedaj; zvoľ si; odhadni; zmeraj; zhodnoť; klasifikuj, čo by si dal na 1., 2., 3. miesto; urči
tvorenie	povedz alebo napíš nové rozprávanie o...; vytvor; uprav novým spôsobom; postav alebo skonštruuj; povedz, čo iné by (človek, predmet) mohol urobiť; povedz, ako urobiť lepšie; kombinuj; predpovedz, čo bude ďalej; naplánuj

Aplikačné úlohy

- zaraďujeme po prebratí, vysvetlení učiva
- môžu byť povinné a voliteľné
- sú určené na to, aby dieťa do hĺbky preskúmalo a objavilo to, o čom počulo vo výklade učiteľa
- podporujú činnostný spôsob učenia
- poskytujú možnosť výberu takých činností, ktoré umožňujú učenie najvhodnejším spôsobom *(Gardner – Bloom)*

Vlastiveda pre štvrtákov

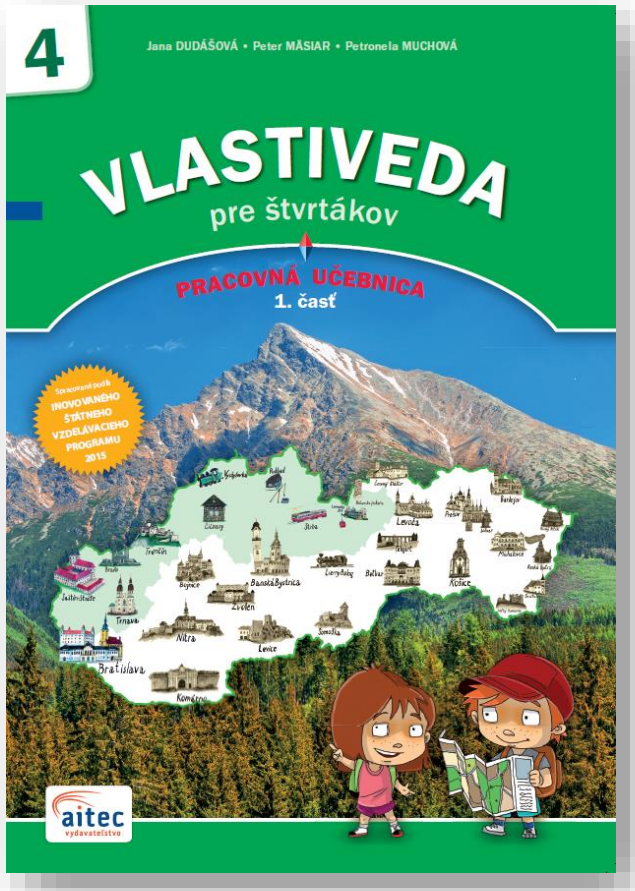

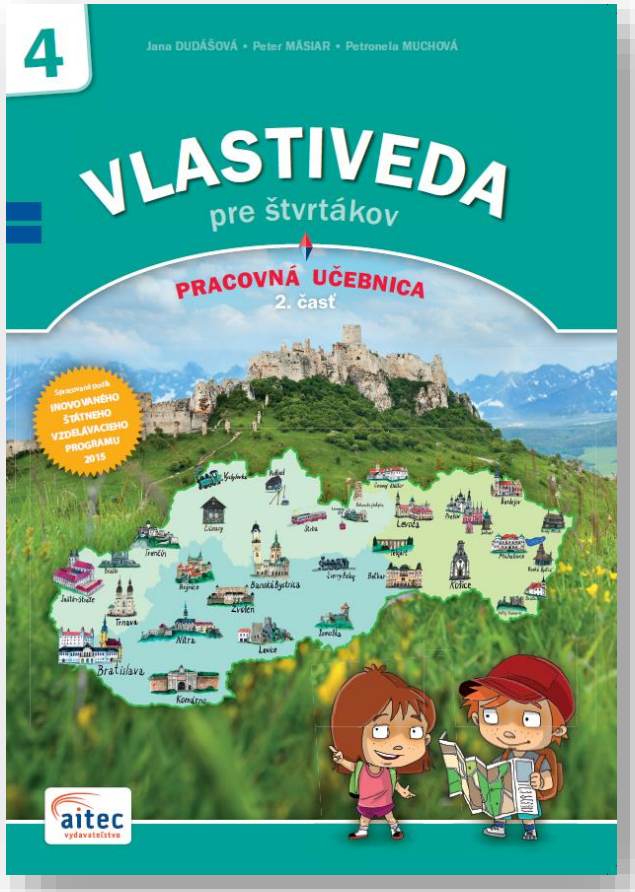

porozumenie, pochopenie

aplikácia

Porozprávať o ceste od Tatier k Dunaju

Nízke Tatry

Ružomberok
Partizánska Ľupča
Liptovský Mikuláš
Podtatranská kotlina
Liptovský Ján
Liptovský Hrádok
Demänovské jaskyne
Demänovská dolina
Liptovská Osada
Liptovská Lúžna
Nižná Boca
Vyšná Boca
NÍZKE TATRY
Liptovská Teplička
Vernár
Donovaly
Staré Hory
Špania Dolina
Banská Bystrica
Horehronské podolie
Jasenie
Brezno
Múto pod Ďumbierom
Badúch
Heľpa
Telgárt
Šumiac

Kľúčové slová:
pohorie Nízke Tatry, Demänovské jaskyne, Váh, povesť z danej oblasti, prírodné zaujímavosti Slovenska

Pomocné slová:
Tatry, Hron, NAPANT

1 Pracuj s mapou Slovenska.

a) Ukáž na mape vašu obec. Vyhľadaj pohorie Nízke Tatry. Urči, na ktorú svetovú stranu od vašej obce sa nachádza.

b) Vyber si obec v Nízkych Tatrách a pomocou grafickej mierky odmeraj vzdialenosť do vašej obce.

Pohorie **Nízke Tatry** sa rozprestiera na juh od **Tatier**. Je obklopené údoliami riek **Váh** a **Hron**. V pohorí pramenia mnohé potoky a rieky. **Čierny Váh** je jedným z dvoch prameňov rieky Váh a pramení pod **Kráľovou hoľou**. Najvyšším vrchom Nízkych Tatier je **Ďumbier**. Na území Nízkych Tatier bol založený **NAPANT – Národný park Nízke Tatry**. Rozlohou je najväčším národným parkom Slovenska. Pohorie Nízke Tatry je využívané na rekreáciu, turistiku či športy. Často navštevované sú **Demänovské jaskyne**. Sú to Demänovská jaskyňa slobody a Demänovská ľadová jaskyňa. Turisti a lyžiari radi smerujú aj na vrch **Chopok**.

O niektorých miestach a obciach v okolí Nízkych Tatier si budeme rozprávať neskôr.

2 Priraď k názvom správne fotografie.

- Brankovský vodopád
- pohorie Nízke Tatry
- Demänovská jaskyňa slobody

A B C

47

porozumenie, pochopenie

priestorová, matematicko-logická, intrapersonálna inteligencia

aitec vydavateľstvo

porozumenie, pochopenie, aplikácia

analýza, hodnotenie

priestorová, matematicko-logická, lingvistická, intrapersonálna a interpersonálna inteligencia

syntéza, tvorenie

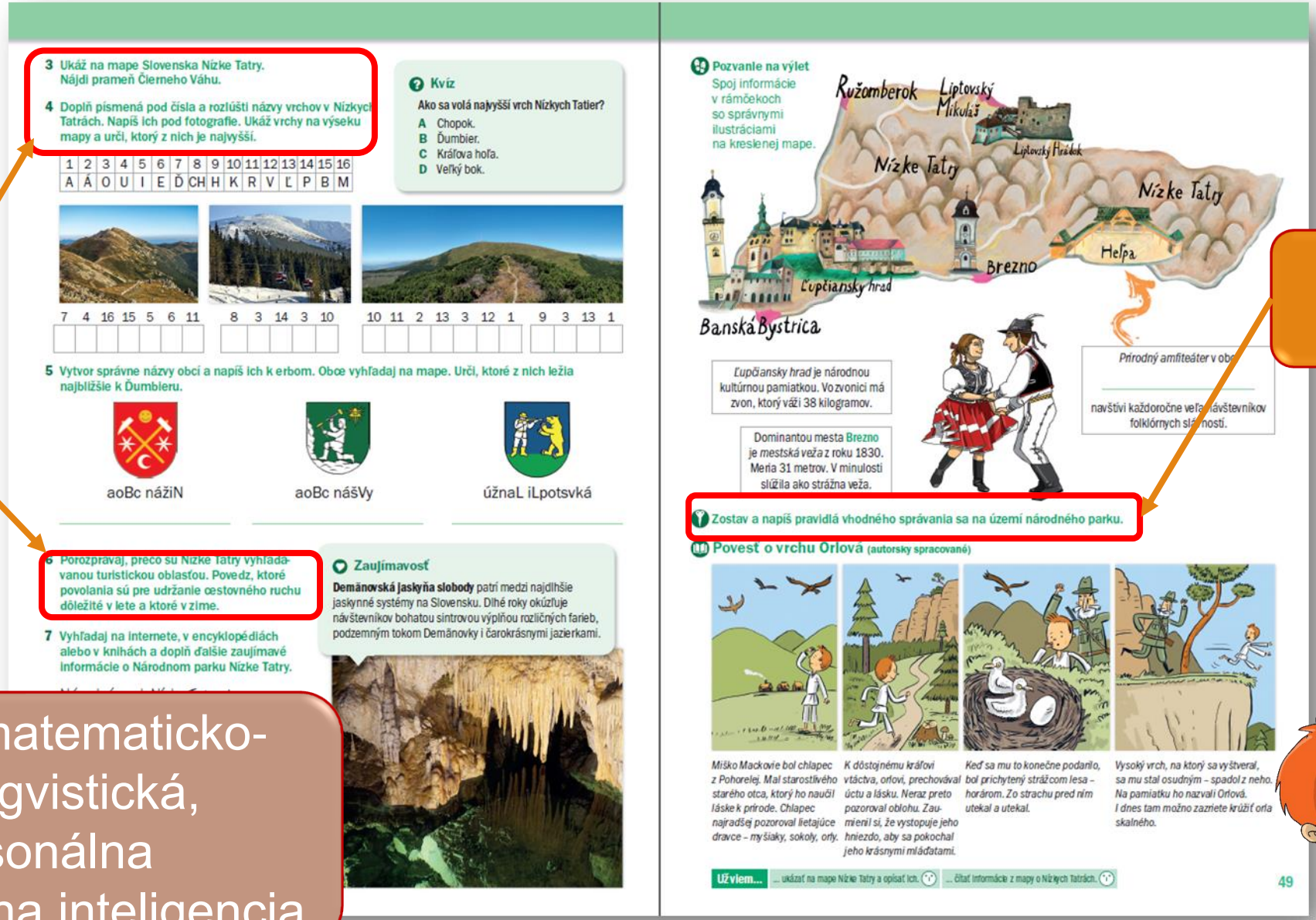

3 Ukáž na mape Slovenska Nízke Tatry. Nájdi prameň Čierneho Váhu.

4 Doplň písmená pod čísla a rozlúšti názvy vrchov v Nízkych Tatrách. Napíš ich pod fotografie. Ukáž vrchy na výseku mapy a urči, ktorý z nich je najvyšší.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A	Á	O	U	I	E	Ď	CH	H	K	R	V	Ľ	P	B	M

7 4 16 15 5 6 11 | 8 3 14 3 10 | 10 11 2 13 3 12 1 | 9 3 13 1

5 Vytvor správne názvy obcí a napíš ich k erbom. Obce vyhľadaj na mape. Urči, ktoré z nich ležia najbližšie k Ďumbleru.

aoBc nážiN | aoBc nášVy | úžnaL iLpotsvká

6 Porozprávaj, prečo sú Nízke Tatry vyhľadávanou turistickou oblasťou. Povedz, ktoré povolania sú pre udržanie cestovného ruchu dôležité v lete a ktoré v zime.

7 Vyhľadaj na internete, v encyklopédiách alebo v knihách a doplň ďalšie zaujímavé informácie o Národnom parku Nízke Tatry.

Kvíz

Ako sa volá najvyšší vrch Nízkych Tatier?

A Chopok.
B Ďumbier.
C Kráľova hoľa.
D Veľký bok.

Zaujímavosť

Demänovská jaskyňa slobody patrí medzi najdlhšie jaskynné systémy na Slovensku. Dlhé roky okúzľuje návštevníkov bohatou sintrovou výplňou rozličných farieb, podzemným tokom Demänovky i čarokrásnymi jazierkami.

Pozvanie na výlet

Spoj informácie v rámčekoch so správnymi ilustráciami na kreslenej mape.

Ružomberok, Liptovský Mikuláš, Liptovský Hrádok, Nízke Tatry, Nízke Tatry, Brezno, Heľpa, Ľupčiansky hrad, Banská Bystrica

Ľupčiansky hrad je národnou kultúrnou pamiatkou. Vo zvonici má zvon, ktorý váži 38 kilogramov.

Dominantou mesta Brezno je mestská veža z roku 1830. Meria 31 metrov. V minulosti slúžila ako strážna veža.

Prírodný amfiteáter v obci ... navštívi každoročne veľa návštevníkov folklórnych slávností.

Zostav a napíš pravidlá vhodného správania sa na území národného parku.

Pověsť o vrchu Orlová (autorsky spracované)

Miško Mackovic bol chlapec z Pohorelej. Mal starostlivého starého otca, ktorý ho naučil láske k prírode. Chlapec najradšej pozoroval lietajúce dravce – myšiaky, sokoly, orly.

K dôstojnému kráľovi vtáctva, orlovi, prechovával úctu a lásku. Neraz preto pozoroval oblohu. Zaumienil si, že vystopuje jeho hniezdo, aby sa pokochal jeho krásnymi mláďatami.

Keď sa mu to konečne podarilo, bol prichytený strážcom lesa – horárom. Zo strachu pred ním utekal a utekal.

Vysoký vrch, na ktorý sa vyšteral, sa mu stal osudným – spadol z neho. Na pamiatku ho nazvali Orlová. I dnes tam možno zazriete krúžiť orla skalného.

Už viem... ... ukázať na mape Nízke Tatry a opísať ich. ... čítať informácie z mapy o Nízkych Tatrách.

49

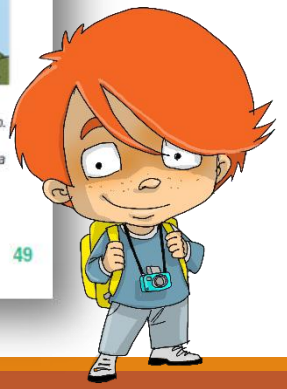

Štruktúra hodiny

- Po predstavení cieľa hodiny žiaci pracujú s mapou a učebnicou podľa zadania v úlohách 1, 2 a 3. *(úlohy zamerané na porozumenie a pochopenie)*

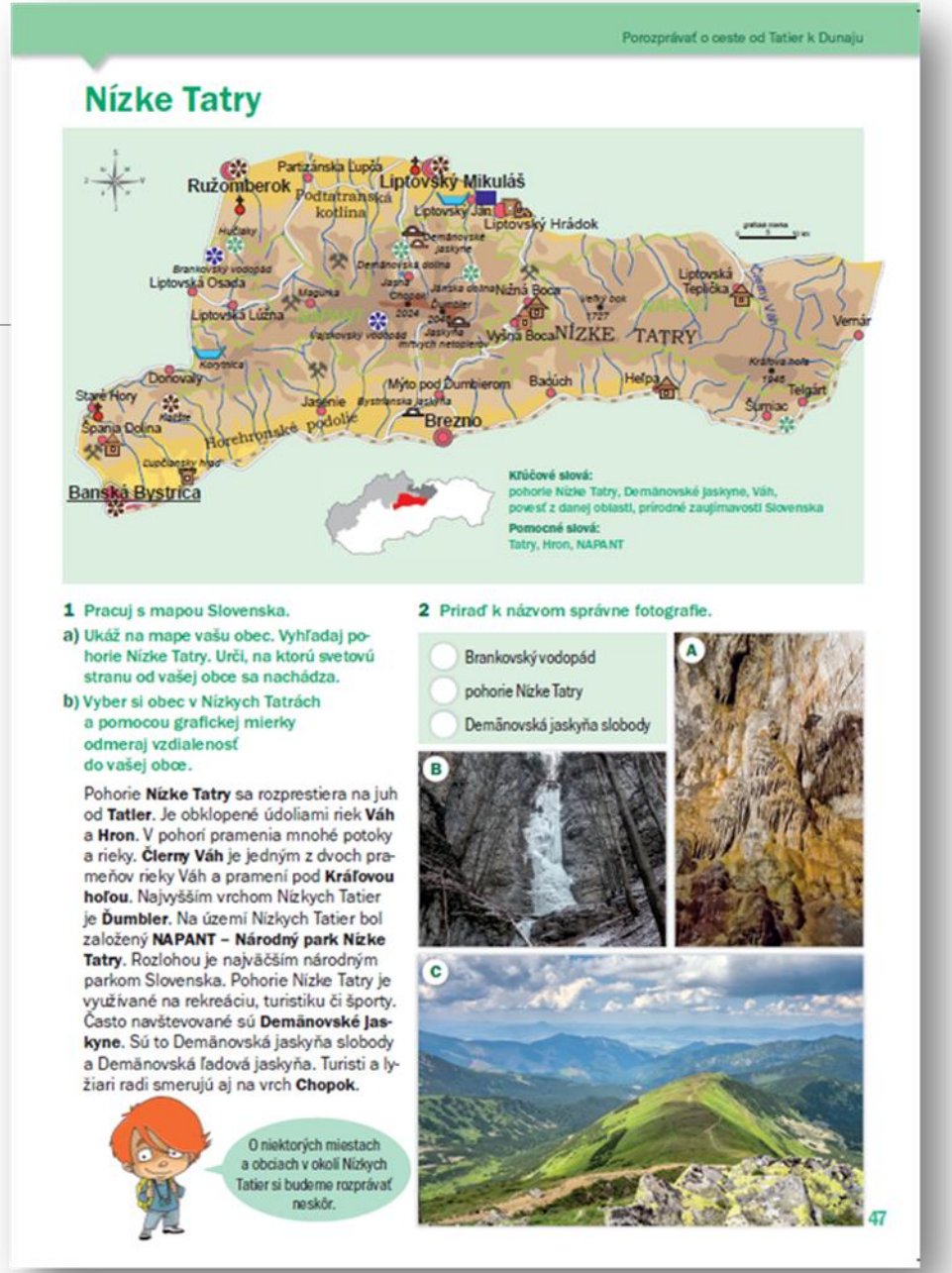

Porozprávať o ceste od Tatier k Dunaju

Nízke Tatry

Kľúčové slová:
pohorie Nízke Tatry, Demänovské jaskyne, Váh, povesť z danej oblasti, prírodné zaujímavosti Slovenska

Pomocné slová:
Tatry, Hron, NAPANT

1 Pracuj s mapou Slovenska.

a) Ukáž na mape vašu obec. Vyhľadaj pohorie Nízke Tatry. Urči, na ktorú svetovú stranu od vašej obce sa nachádza.

b) Vyber si obec v Nízkych Tatrách a pomocou grafickej mierky odmeraj vzdialenosť do vašej obce.

Pohorie **Nízke Tatry** sa rozprestiera na juh od **Tatier**. Je obklopené údoliami riek **Váh** a **Hron**. V pohorí pramenia mnohé potoky a rieky. **Čierny Váh** je jedným z dvoch prameňov rieky Váh a pramení pod **Kráľovou hoľou**. Najvyšším vrchom Nízkych Tatier je **Ďumbier**. Na území Nízkych Tatier bol založený **NAPANT – Národný park Nízke Tatry**. Rozlohou je najväčším národným parkom Slovenska. Pohorie Nízke Tatry je využívané na rekreáciu, turistiku či športy. Často navštevované sú **Demänovské jaskyne**. Sú to Demänovská jaskyňa slobody a Demänovská ľadová jaskyňa. Turisti a lyžiari radi smerujú aj na vrch **Chopok**.

O niektorých miestach a obciach v okolí Nízkych Tatier si budeme rozprávať neskôr.

2 Priraď k názvom správne fotografie.

- Brankovský vodopád
- pohorie Nízke Tatry
- Demänovská jaskyňa slobody

A B C

47

aitec vydavateľstvo

Možnosť výberu

- Učiteľ predstaví žiakom úlohy, s ktorými budú pracovať buď individuálne, alebo v skupinách.
- *Povinná úloha*: 4 (individuálne)
  5 (vo dvojici)
- *Možnosť výberu*: 6, 7, ✂ úloha
- Po uplynutí času nasleduje spätná väzba, prezentovanie splnených úloh.
- V závere hodiny učiteľ ohodnotí prácu žiakov na hodine.

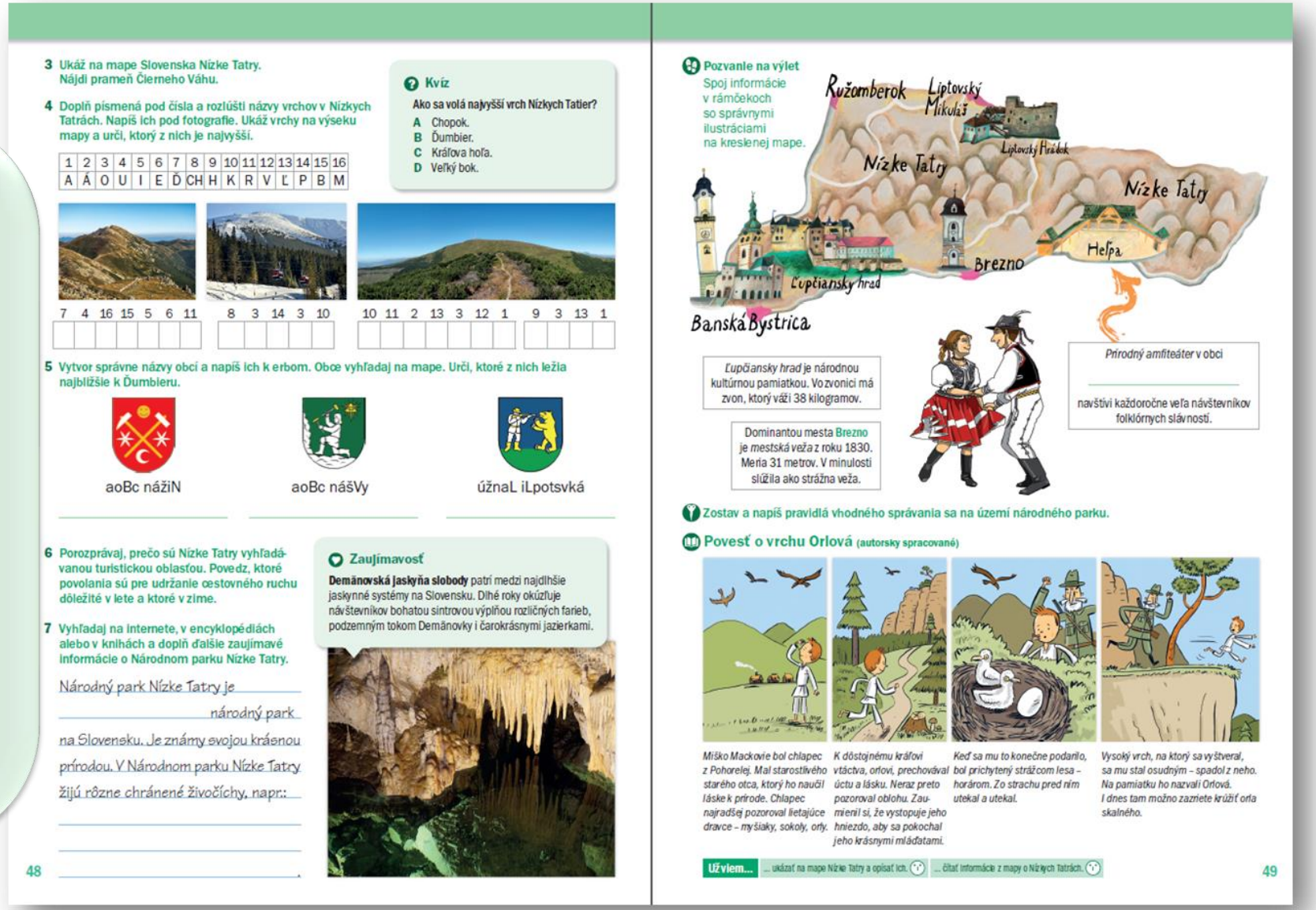

3 Ukáž na mape Slovenska Nízke Tatry. Nájdi prameň Čierneho Váhu.

4 Doplň písmená pod čísla a rozlúšti názvy vrchov v Nízkych Tatrách. Napíš ich pod fotografie. Ukáž vrchy na výseku mapy a urči, ktorý z nich je najvyšší.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A	Á	O	U	I	E	Ď	CH	H	K	R	V	Ľ	P	B	M

Kvíz

Ako sa volá najvyšší vrch Nízkych Tatier?

A Chopok.
B Ďumbier.
C Kráľova hoľa.
D Veľký bok.

7 4 16 15 5 6 11 | 8 3 14 3 10 | 10 11 2 13 3 12 1 | 9 3 13 1

5 Vytvor správne názvy obcí a napíš ich k erbom. Obce vyhľadaj na mape. Urči, ktoré z nich ležia najbližšie k Ďumbleru.

aoBc nážiN | aoBc nášVy | úžnaL iLpotsvká

6 Porozprávaj, prečo sú Nízke Tatry vyhľadávanou turistickou oblasťou. Povedz, ktoré povolania sú pre udržanie cestovného ruchu dôležité v lete a ktoré v zime.

7 Vyhľadaj na internete, v encyklopédiách alebo v knihách a doplň ďalšie zaujímavé informácie o Národnom parku Nízke Tatry.

Národný park Nízke Tatry je národný park na Slovensku. Je známy svojou krásnou prírodou. V Národnom parku Nízke Tatry žijú rôzne chránené živočíchy, napr.:

Zaujímavosť

Demänovská jaskyňa slobody patrí medzi najdlhšie jaskynné systémy na Slovensku. Dlhé roky okúzľuje návštevníkov bohatou sintrovou výplňou rozličných farieb, podzemným tokom Demänovky i čarokrásnymi jazierkami.

48

Pozvanie na výlet

Spoj informácie v rámčekoch so správnymi ilustráciami na kreslenej mape.

Ružomberok, Liptovský Mikuláš, Liptovský Hrádok, Nízke Tatry, Nízke Tatry, Brezno, Heľpa, Ľupčiansky hrad, Banská Bystrica

Ľupčiansky hrad je národnou kultúrnou pamiatkou. Vo zvonici má zvon, ktorý váži 38 kilogramov.

Dominantou mesta Brezno je mestská veža z roku 1830. Meria 31 metrov. V minulosti slúžila ako strážna veža.

Prírodný amfiteáter v obci _____ navštívi každoročne veľa návštevníkov folklórnych slávností.

Zostav a napíš pravidlá vhodného správania sa na území národného parku.

Povesť o vrchu Orlová (autorsky spracované)

Miško Mackovic bol chlapec z Pohorelej. Mal starostlivého starého otca, ktorý ho naučil láske k prírode. Chlapec najradšej pozoroval lietajúce dravce – myšiaky, sokoly, orly.

K dôstojnému kráľovi vtáctva, orlovi, prechovával úctu a lásku. Neraz preto pozoroval oblohu. Zaumienil si, že vystopuje jeho hniezdo, aby sa pokochal jeho krásnymi mláďatami.

Keď sa mu to konečne podarilo, bol prichytený strážcom lesa – horárom. Zo strachu pred ním utekal a utekal.

Vysoký vrch, na ktorý sa vyšteral, sa mu stal osudným – spadol z neho. Na pamiatku ho nazvali Orlová. I dnes tam možno zazriete krúžiť orla skalného.

Už viem... ... ukázať na mape Nízke Tatry a opísať ich. ... čítať informácie z mapy o Nízkych Tatrách.

49

Vlastiveda pre štvrtákov LITE

aitec vydavateľstvo

porozumenie, pochopenie

aplikácia

porozumenie, pochopenie

porozumenie, pochopenie, aplikácia

analýza, hodnotenie

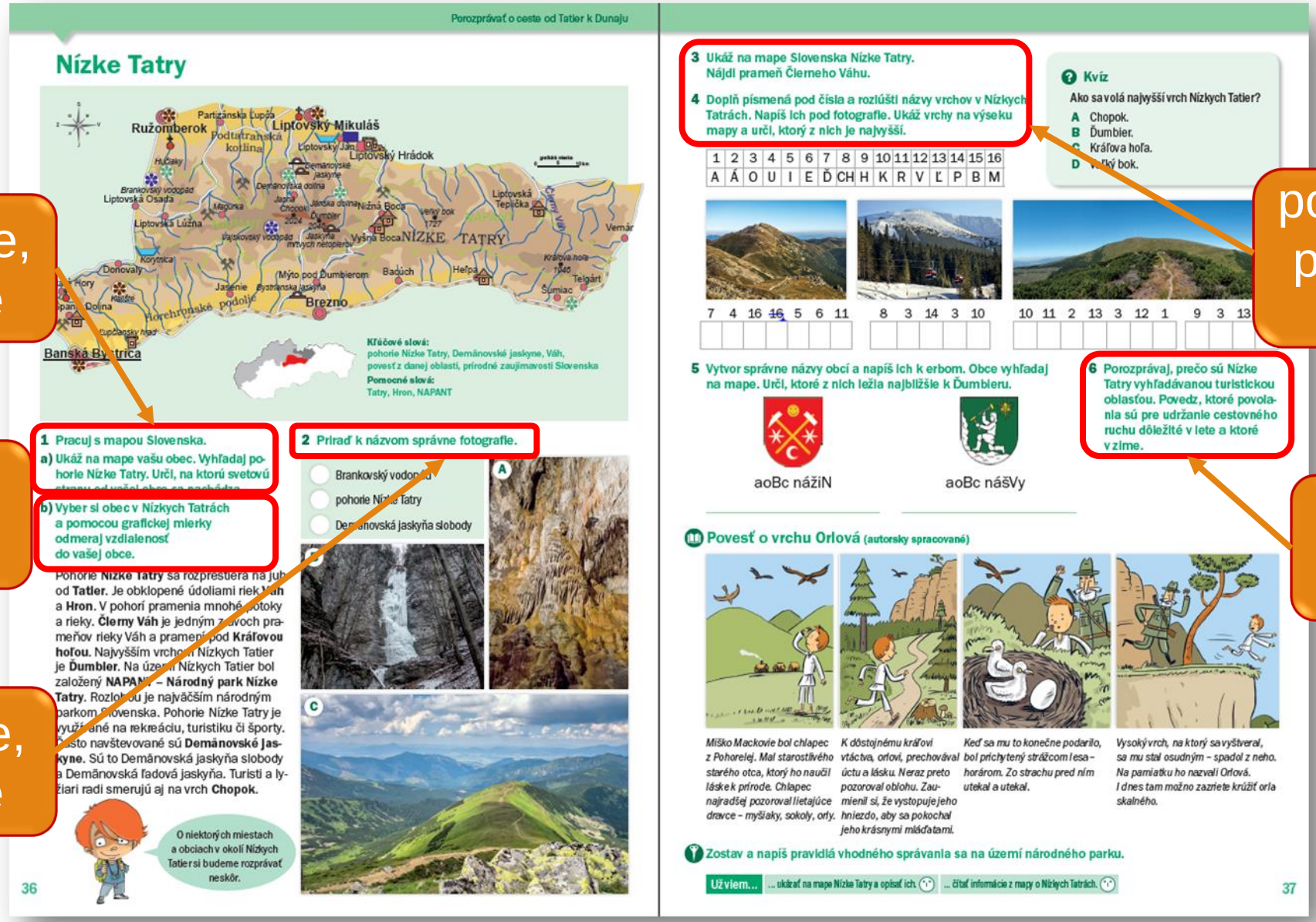

Porozprávať o ceste od Tatier k Dunaju

Nízke Tatry

Ružomberok, Liptovský Mikuláš, Podtatranská kotlina, Liptovský Hrádok, Liptovská Osada, Liptovská Lúžna, Demänovské jaskyne, Demänovská dolina, Nízke Tatry, Liptovská Teplička, Vernár, Donovaly, Jasenie, Brezno, Badúch, Heľpa, Telgárt, Banská Bystrica

Kľúčové slová: pohorie Nízke Tatry, Demänovské jaskyne, Váh, povesť z danej oblasti, prírodné zaujímavosti Slovenska

Pomocné slová: Tatry, Hron, NAPANT

1 Pracuj s mapou Slovenska.

a) Ukáž na mape vašu obec. Vyhľadaj pohorie Nízke Tatry. Urči, na ktorú svetovú stranu od vašej obce sa nachádza.

b) Vyber si obec v Nízkych Tatrách a pomocou grafickej mierky odmeraj vzdialenosť do vašej obce.

Pohorie **Nízke Tatry** sa rozprestiera na juh od **Tatier**. Je obklopené údoliami riek **Váh** a **Hron**. V pohorí pramenia mnohé potoky a rieky. **Čierny Váh** je jedným z dvoch prameňov rieky Váh a pramení pod **Kráľovou hoľou**. Najvyšším vrchom Nízkych Tatier je **Ďumbier**. Na území Nízkych Tatier bol založený **NAPANT – Národný park Nízke Tatry**. Rozlohou je najväčším národným parkom Slovenska. Pohorie Nízke Tatry je využívané na rekreáciu, turistiku či športy. Často navštevované sú **Demänovské jaskyne**. Sú to Demänovská jaskyňa slobody a Demänovská ľadová jaskyňa. Turisti a lyžiari radi smerujú aj na vrch **Chopok**.

2 Priraď k názvom správne fotografie.

- Brankovský vodopad
- pohorie Nízke Tatry
- Demänovská jaskyňa slobody

O niektorých miestach a obciach v okolí Nízkych Tatier si budeme rozprávať neskôr.

36

3 Ukáž na mape Slovenska Nízke Tatry. Nájdi prameň Čierneho Váhu.

4 Doplň písmená pod čísla a rozlúšti názvy vrchov v Nízkych Tatrách. Napíš ich pod fotografie. Ukáž vrchy na výseku mapy a urči, ktorý z nich je najvyšší.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A	Á	O	U	I	E	Ď	CH	H	K	R	V	Ľ	P	B	M

7	4	16	16	5	6	11	8	3	14	3	10	10	11	2	13	3	12	1	9	3	13

Kvíz

Ako sa volá najvyšší vrch Nízkych Tatier?

A Chopok.
B Ďumbier.
C Kráľova hoľa.
D Veľký bok.

5 Vytvor správne názvy obcí a napíš ich k erbom. Obce vyhľadaj na mape. Urči, ktoré z nich ležia najbližšie k Ďumbieru.

aoBc náziN

aoBc nášVy

6 Porozprávaj, prečo sú Nízke Tatry vyhľadávanou turistickou oblasťou. Povedz, ktoré povolania sú pre udržanie cestovného ruchu dôležité v lete a ktoré v zime.

Pověsť o vrchu Orlová (autorsky spracované)

Miško Mackovic bol chlapec z Pohorelej. Mal starostlivého starého otca, ktorý ho naučil lásku k prírode. Chlapec najradšej pozoroval lietajúce dravce – myšiaky, sokoly, orly.

K dôstojnému kráľovi vtáctva, orlovi, prechovával úctu a lásku. Neraz preto pozoroval oblohu. Zaumienil si, že vystopuje jeho hniezdo, aby sa pokochal jeho krásnymi mláďatami.

Keď sa mu to konečne podarilo, bol prichytený strážcom lesa – horárom. Zo strachu pred ním utekal a utekal.

Vysokým vrch, na ktorý sa vyšteral, sa mu stal osudným – spadol z neho. Na pamiatku ho nazvali Orlová. I dnes tam možno zazriete krúžiť orla skalného.

Zostav a napíš pravidlá vhodného správania sa na území národného parku.

Už viem... ... ukázať na mape Nízke Tatry a opísať ich. ... čítať informácie z mapy o Nízkych Tatrách.

37

Štruktúra hodiny

- Po predstavení cieľa hodiny žiaci pracujú s mapou a učebnicou podľa zadania v úlohách 1, 2 a 3. *(úlohy zamerané na porozumenie a pochopenie)*

Porozprávať o ceste od Tatier k Dunaju

Nízke Tatry

Kľúčové slová: pohorie Nízke Tatry, Demänovské jaskyne, Váh, povesť z danej oblasti, prírodné zaujímavosti Slovenska

Pomocné slová: Tatry, Hron, NAPANT

1 Pracuj s mapou Slovenska.

a) Ukáž na mape vašu obec. Vyhľadaj pohorie Nízke Tatry. Urči, na ktorú svetovú stranu od vašej obce sa nachádza.

b) Vyber si obec v Nízkych Tatrách a pomocou grafickej mierky odmeraj vzdialenosť do vašej obce.

Pohorie **Nízke Tatry** sa rozprestiera na juh od **Tatier**. Je obklopené údoliami riek **Váh** a **Hron**. V pohorí pramenia mnohé potoky a rieky. **Čierny Váh** je jedným z dvoch prameňov rieky Váh a pramení pod **Kráľovou hoľou**. Najvyšším vrchom Nízkych Tatier je **Ďumbier**. Na území Nízkych Tatier bol založený **NAPANT – Národný park Nízke Tatry**. Rozlohou je najväčším národným parkom Slovenska. Pohorie Nízke Tatry je využívané na rekreáciu, turistiku či športy. Často navštevované sú **Demänovské jaskyne**. Sú to Demänovská jaskyňa slobody a Demänovská ľadová jaskyňa. Turisti a lyžiari radi smerujú aj na vrch **Chopok**.

2 Priraď k názvom správne fotografie.

- Brankovský vodopád
- pohorie Nízke Tatry
- Demänovská jaskyňa slobody

O niektorých miestach a obciach v okolí Nízkych Tatier si budeme rozprávať neskôr.

36

3 Ukáž na mape Slovenska Nízke Tatry. Nájdi prameň Čierneho Váhu.

4 Doplň písmená pod číslami a rozlúšti názvy vrchov v Nízkych Tatrách. Napíš ich pod fotografie. Ukáž vrchy na výseku mapy a urči, ktorý z nich je najvyšší.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A	Á	O	U	I	E	Ď	CH	H	K	R	V	Ľ	P	B	M

7 4 16 ~~16~~ 5 6 11 | 8 3 14 3 10 | 10 11 2 13 3 12 1 | 9 3 13 1

Kvíz

Ako sa volá najvyšší vrch Nízkych Tatier?

A Chopok.
B Ďumbier.
C Kráľova hoľa.
D Veľký bok.

5 Vytvor správne názvy obcí a napíš ich k erbom. Obce vyhľadaj na mape. Urči, ktoré z nich ležia najbližšie k Ďumbieru.

aoBc nážiN

aoBc nášVy

6 Porozprávaj, prečo sú Nízke Tatry vyhľadávanou turistickou oblasťou. Povedz, ktoré povolania sú pre udržanie cestovného ruchu dôležité v lete a ktoré v zime.

Povesť o vrchu Orlová (autorsky spracované)

Miško Mackovic bol chlapec z Pohorelej. Mal starostlivého starého otca, ktorý ho naučil lásku k prírode. Chlapec najradšej pozoroval lietajúce dravce – myšiaky, sokoly, orly.

K dôstojnému kráľovi vtáctva, orlovi, prechovával úctu a lásku. Neraz preto pozoroval oblohu. Zaumienil si, že vystopuje jeho hniezdo, aby sa pokochal jeho krásnymi mláďatami.

Keď sa mu to konečne podarilo, bol prichytený strážcom lesa – horárom. Zo strachu pred ním utekal a utekal.

Vysoký vrch, na ktorý sa vyšteral, sa mu stal osudným – spadol z neho. Na pamiatku ho nazvali Orlová. I dnes tam možno zazriete krúžiť orla skalného.

Zostav a napíš pravidlá vhodného správania sa na území národného parku.

Už viem... ... ukázať na mape Nízke Tatry a opísať ich. ... čítať informácie z mapy o Nízkych Tatrách.

37

aitec vydavateľstvo

Možnosť výberu

- Učiteľ predstaví žiakom úlohy s ktorými budú pracovať buď individuálne, alebo v skupinách.
- *Povinná úloha*: 4 (individuálne)
  5 (vo dvojici)
  Možnosť výberu: úlohy vymyslí učiteľ sám
- Po uplynutí času nasleduje spätná väzba, prezentovanie splnených úloh.
- V závere hodiny učiteľ ohodnotí prácu žiakov na hodine.

Porozprávať o ceste od Tatier k Dunaju

Nízke Tatry

Kľúčové slová: pohorie Nízke Tatry, Demänovské jaskyne, Váh, povesť z danej oblasti, prírodné zaujímavosti Slovenska

Pomocné slová: Tatry, Hron, NAPANT

2 Priraď k názvom správne fotografie.

- Brankovský vodopád
- pohorie Nízke Tatry
- Demänovská jaskyňa slobody

O niektorých miestach a obciach v okolí Nízkych Tatier si budeme rozprávať neskôr.

3 Ukáž na mape Slovenska Nízke Tatry. Nájdi prameň Čierneho Váhu.

4 Doplň písmená pod čísla a rozlúšti názvy vrchov v Nízkych Tatrách. Napíš ich pod fotografie. Ukáž vrchy na výseku mapy a urči, ktorý z nich je najvyšší.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A	Á	O	U	I	E	Ď	CH	H	K	R	V	Ľ	P	B	M

Kvíz

Ako sa volá najvyšší vrch Nízkych Tatier?

A Chopok.
B Ďumbier.
C Kráľova hoľa.
D Veľký bok.

7 4 16 16 5 6 11 | 8 3 14 3 10 | 10 11 2 13 3 12 1 | 9 3 13 1

5 Vytvor správne názvy obcí a napíš ich k erbom. Obce vyhľadaj na mape. Urči, ktoré z nich ležia najbližšie k Ďumbieru.

aoBc nážiN

aoBc nášVy

6 Porozprávaj, prečo sú Nízke Tatry vyhľadávanou turistickou oblasťou. Povedz, ktoré povolania sú pre udržanie cestovného ruchu dôležité v lete a ktoré v zime.

Povesť o vrchu Orlová (autorsky spracované)

Miško Mackovic bol chlapec z Pohorelej. Mal starostlivého starého otca, ktorý ho naučil lásku k prírode. Chlapec najradšej pozoroval lietajúce dravce – myšiaky, sokoly, orly.

K dôstojnému kráľovi vtáctva, orlovi, prechovával úctu a lásku. Neraz preto pozoroval oblohu. Zaumienil si, že vystopuje jeho hniezdo, aby sa pokochal jeho krásnymi mláďatami.

Keď sa mu to konečne podarilo, bol prichytený strážcom lesa – horárom. Zo strachu pred ním utekal a utekal.

Vysoký vrch, na ktorý sa vyšteral, sa mu stal osudným – spadol z neho. Na pamiatku ho nazvali Orlová. I dnes tam možno zazriete krúžiť orla skalného.

Zostav a napíš pravidlá vhodného správania sa na území národného parku.

Už viem... ... ukázať na mape Nízke Tatry a opísať ich. ... čítať informácie z mapy o Nízkych Tatrách.

37

Možnosť výberu – **aitec offline**

Možnosť výberu – *zapamätanie*

- zopakuj, vymenuj, nauč sa naspamäť, pomenuj, označ, zaznamenaj, spomeň si, spoj, povedz, zreferuj, porozprávaj
- ***Porozprávaj*** *spolužiakom o významných miestach v Nízkych Tatrách.*

lingvistická

Možnosť výberu – *pochopenie*

- opíš, vysvetli, zisti, zreferuj, diskutuj, vyjadri, umiestni, posúď
- ***Zakresli*** *do slepej mapy najznámejšie miesta v Nízkych Tatrách.*

priestorová

Možnosť výberu – *aplikácia*

- zmeň, použi novým spôsobom, predveď, uplatni, využi, spýtaj sa, prelož, dramatizuj, ukáž postup, nakresli obrázok, ktorý ukazuje, ako sa používa
- ***Priprav si ako umelec*** *(spevák, herec) krátke reklamné hudobno--tanečné vystúpenie o vybranej oblasti.*

hudobná
telesno-pohybová

Možnosť výberu – *analýza*

- roztrieď do skupín, diskutuj, uveď rozdiely, spýtaj sa, odlíš, vyrieš, urob graf, porovnaj, napíš zoznam, urob prehľad, kriticky posúď, vyskúšaj
- ***Roztrieď*** *významné miesta z tejto oblasti na tie, ktoré vytvoril človek a tie, ktoré vytvorila príroda.*

matematicko-logická

Porozprávať o ceste od Tatier k Dunaju

Nízke Tatry

1 Pracuj s mapou Slovenska.

a) Ukáž na mape vašu obec. Vyhľadaj pohorie Nízke Tatry. Urči, na ktorú svetovú stranu od vašej obce sa nachádza.

b) Vyber si obec v Nízkych Tatrách a pomocou grafickej mierky odmeraj vzdialenosť do vašej obce.

Pohorie **Nízke Tatry** sa rozprestiera na juh od **Tatier**. Je obklopené údoliami riek **Váh** a **Hron**. V pohorí pramenia mnohé potoky a rieky. **Čierny Váh** je jedným z dvoch prameňov rieky Váh a pramení pod **Kráľovou hoľou**. Najvyšším vrchom Nízkych Tatier je **Ďumbier**. Na území Nízkych Tatier bol založený **NAPANT – Národný park Nízke Tatry**. Rozlohou je najväčším národným parkom Slovenska. Pohorie Nízke Tatry je využívané na rekreáciu, turistiku či športy. Často navštevované sú **Demänovské jaskyne**. Sú to Demänovská jaskyňa slobody a Demänovská ľadová jaskyňa. Turisti a lyžiari radi smerujú aj na vrch **Chopok**.

O niektorých miestach a obciach v okolí Nízkych Tatier si budeme rozprávať neskôr.

2 Priraď k názvom správne fotografie.

Brankovský vodopád
pohorie Nízke Tatry
Demänovská jaskyňa slobody

36

3 Ukáž na mape Slovenska Nízke Tatry. Nájdi prameň Čierneho Váhu.

4 Doplň písmená pod čísla a rozlúšti názvy vrchov v Nízkych Tatrách. Napíš ich pod fotografie. Ukáž vrchy na výseku mapy a urči, ktorý z nich je najvyšší.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A	Á	O	U	I	E	Ď	CH	H	K	R	V	Ľ	P	B	M

Kvíz

Ako sa volá najvyšší vrch Nízkych Tatier?

A Chopok.
B Ďumbier.
C Kráľova hoľa.
D Veľký bok.

7 4 16 16 5 6 11

8 3 14 3 10

10 11 2 13 3 12 1

9 3 13 1

5 Vytvor správne názvy obcí a napíš ich k erbom. Obce vyhľadaj na mape. Urči, ktoré z nich ležia najbližšie k Ďumbieru.

aoBc náži N

aoBc náš Vy

6 Porozprávaj, prečo sú Nízke Tatry vyhľadávanou turistickou oblasťou. Povedz, ktoré povolania sú pre udržanie cestovného ruchu dôležité v lete a ktoré v zime.

Povesť o vrchu Orlová (autorsky spracované)

Miško Mackovic bol chlapec z Pohorelej. Mal starostlivého starého otca, ktorý ho naučil lásku k prírode. Chlapec najradšej pozoroval lietajúce dravce – myšiaky, sokoly, orly.

K dôstojnému kráľovi vtáctva, orlovi, prechovával úctu a lásku. Neraz preto pozoroval oblohu. Zaumienil si, že vystopuje jeho hniezdo, aby sa pokochal jeho krásnymi mláďatami.

Keď sa mu to konečne podarilo, bol prichytený strážcom lesa – horárom. Zo strachu pred ním utekal a utekal.

Vysoký vrch, na ktorý sa vyšteral, sa mu stal osudným – spadol z neho. Na pamiatku ho nazvali Orlová. I dnes tam možno zazriete krúžiť orla skalného.

Zostav a napíš pravidlá vhodného správania sa na území národného parku.

Už viem... ... ukázať na mape Nízke Tatry a opísať ich. ... čítať informácie z mapy o Nízkych Tatrách.

37

Možnosť výberu – *hodnotenie*

- vyber, čo je lepšie (horšie), posúď, predpovedaj, zvoľ si, odhadni, zmeraj, zhodnoť, klasifikuj, čo by si dal na 1., 2., 3. miesto, urči
- ***Urobte v skupine rebríček*** *miest, ktoré by si chcel navštíviť v tejto oblasti a zdôvodni prečo.*

interpersonálna

Porozprávať o ceste od Tatier k Dunaju

Nízke Tatry

1 Pracuj s mapou Slovenska.
a) Ukáž na mape vašu obec. Vyhľadaj pohorie Nízke Tatry. Urči, na ktorú svetovú stranu od vašej obce sa nachádza.
b) Vyber si obec v Nízkych Tatrách a pomocou grafickej mierky odmeraj vzdialenosť do vašej obce.

Pohorie **Nízke Tatry** sa rozprestiera na juh od **Tatier**. Je obklopené údoliami riek **Váh** a **Hron**. V pohorí pramenia mnohé potoky a rieky. **Čierny Váh** je jedným z dvoch prameňov rieky Váh a pramení pod **Kráľovou hoľou**. Najvyšším vrchom Nízkych Tatier je **Ďumbier**. Na území Nízkych Tatier bol založený **NAPANT – Národný park Nízke Tatry**. Rozlohou je najväčším národným parkom Slovenska. Pohorie Nízke Tatry je využívané na rekreáciu, turistiku či športy. Často navštevované sú **Demänovské jaskyne**. Sú to Demänovská jaskyňa slobody a Demänovská ľadová jaskyňa. Turisti a lyžiari radi smerujú aj na vrch **Chopok**.

O niektorých miestach a obciach v okolí Nízkych Tatier si budeme rozprávať neskôr.

2 Priraď k názvom správne fotografie.
Brankovský vodopád
pohorie Nízke Tatry
Demänovská jaskyňa slobody

Kľúčové slová: pohorie Nízke Tatry, Demänovské jaskyne, Váh, pesť z danej oblasti, prírodné zaujímavosti Slovenska
Pomocné slová: Tatry, Hron, NAPANT

36

3 Ukáž na mape Slovenska Nízke Tatry. Nájdi prameň Čierneho Váhu.

4 Doplň písmená pod čísla a rozlúšti názvy vrchov v Nízkych Tatrách. Napíš ich pod fotografie. Ukáž vrchy na výseku mapy a urči, ktorý z nich je najvyšší.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A	Á	O	U	I	E	Ď	CH	H	K	R	V	Ľ	P	B	M

Kvíz
Ako sa volá najvyšší vrch Nízkych Tatier?
A Chopok.
B Ďumbier.
C Kráľova hoľa.
D Veľký bok.

7 4 16 16 5 6 11 | 8 3 14 3 10 | 10 11 2 13 3 12 1 | 9 3 13 1

5 Vytvor správne názvy obcí a napíš ich k erbom. Obce vyhľadaj na mape. Urči, ktoré z nich ležia najbližšie k Ďumbieru.

aoBc náži N | aoBc nášVy

6 Porozprávaj, prečo sú Nízke Tatry vyhľadávanou turistickou oblasťou. Povedz, ktoré povolania sú pre udržanie cestovného ruchu dôležité v lete a ktoré v zime.

Pesť o vrchu Orlová (autorsky spracované)

Miško Mackovic bol chlapec z Pohorelej. Mal starostlivého starého otca, ktorý ho naučil lásku k prírode. Chlapec najradšej pozoroval lietajúce dravce – myšiaky, sokoly, orly.

K dôstojnému kráľovi vtáctva, orlovi, prechovával úctu a lásku. Neraz preto pozoroval oblohu. Zaumienil si, že vystopuje jeho hniezdo, aby sa pokochal jeho krásnymi mláďatami.

Keď sa mu to konečne podarilo, bol prichytený strážcom lesa – horárom. Zo strachu pred ním utekal a utekal.

Vysoký vrch, na ktorý sa vyšťveral, sa mu stal osudným – spadol z neho. Na pamiatku ho nazvali Orlová. I dnes tam možno zazriete krúžiť orla skalného.

Zostav a napíš pravidlá vhodného správania sa na území národného parku.

Už viem... ... ukázať na mape Nízke Tatry a opísať ich. ... čítať informácie z mapy o Nízkych Tatrách.

37

Možnosť výberu – *tvorenie*

- povedz alebo napíš nové rozprávanie o..., vytvor, uprav novým spôsobom, postav alebo skonštruuj, povedz, čo iné by (človek, predmet) mohol urobiť, povedz, ako urobiť lepšie, kombinuj, predpovedz, čo bude ďalej, naplánuj
- ***Vytvor*** *plagát, ktorý by prezentoval, čo môže človek urobiť, aby sa zachovala krása NAPANT-u.*

lingvistická

Možnosť výberu – BINGO

Úloha z učebnice	**Roztrieď** významné miesta z tejto oblasti na tie, ktoré vytvoril človek, a na tie, ktoré vytvorila príroda.	**Urobte v skupine rebríček** miest, ktoré by si chcel navštíviť v tejto oblasti a zdôvodni prečo.
Zakresli do slepej mapy najznámejšie vrchy Nízkych Tatier.	**aitec offline**	**Priprav si ako umelec (**spevák, herec) krátke reklamné hudobno--tanečné vystúpenie o vybranej oblasti.
Porozprávaj spolužiakom o významných miestach v Nízkych Tatrách.	Úloha z učebnice	**Vytvor** plagát, ktorý by prezentoval, čo môže človek urobiť, aby sa zachovala krása NAPANT-u.

Hodnotenie aplikačných úloh

Úloha je splnená komplexne.		Pri prezentácii vie odpovedať na otázky žiakov, učiteľa.	
Úloha obsahuje všetky základné časti alebo prvky.		Pri prezentácii využíva a rozumie odbornej terminológii.	
Úloha je spracovaná bez chýb, presne a primerane.		Pri prezentácii používa primerané verbálne a neverbálne prejavy.	
Úloha je vypracovaná v stanovenom čase.		Prínos (získal žiak nové vedomosti, zručnosti, navrhol riešenie, objavil...).	
Vypracovanie úlohy spĺňa estetické kritériá, prehľadnosť a demonštratívnosť.		Vedel vyhodnotiť, navrhnúť úpravy/zmeny.	
Spôsob prezentácie – pripravenosť (číta/opisuje/demonštruje/voľne rozpráva).		Člen skupiny dodržiaval pravidlá kooperácie (spolupracoval, dal spätnú väzbu, dodržiaval termín splnenia úloh...).	

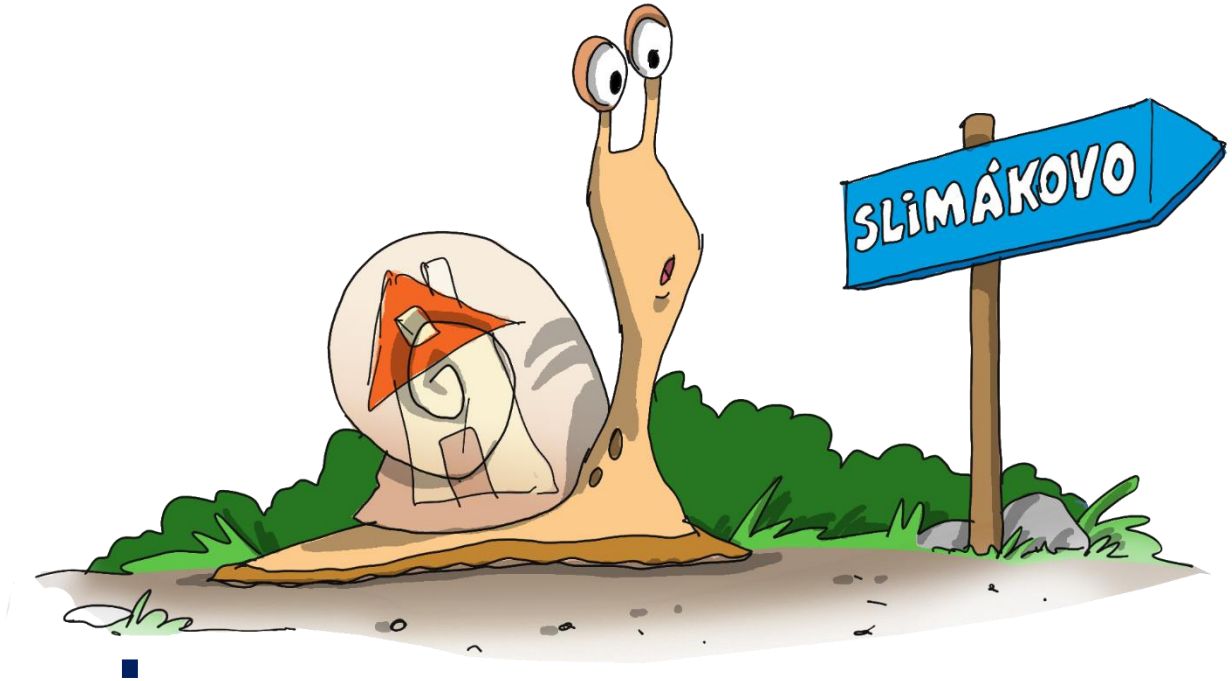
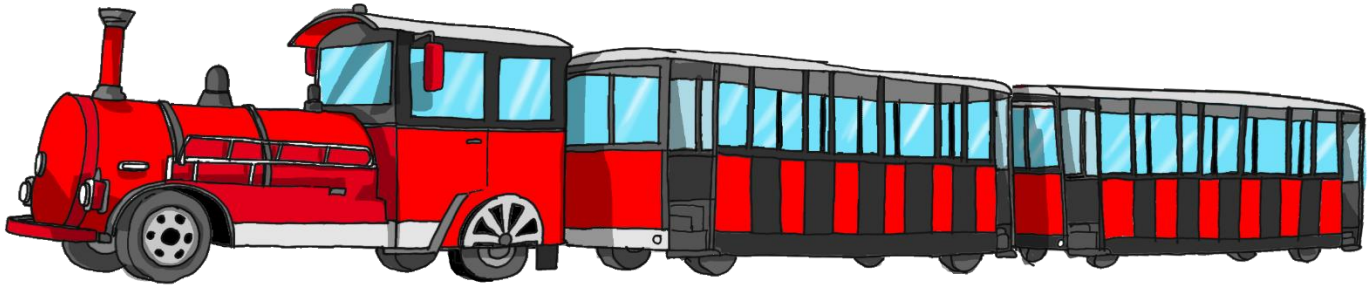
Ďakujeme za pozornosť.